

Prof. dr hab.n.med.

wpłynęło dn. 2019-10-25

Łódź, dn. 23.10.2019r.

Józef Kocur

podpis KN l.dz. 118P

Recenzja

rozprawy doktorskiej lek. Edyty Staroń p.t.: „Znaczenie sirtuin w etiologii i przebiegu zaburzeń depresyjnych nawracających ”.

Etiologia i patogeneza zaburzeń depresyjnych nie została dotychczas w pełni poznana i nadal jest przedmiotem wielokierunkowych badań. Zrealizowane przez doktorantkę badania należy uznać za w pełni uzasadnioną próbę oceny znaczenia sirtuin w procesach mogących mieć wpływ na powstawanie i przebieg zaburzeń depresyjnych, szczególnie o charakterze nawracającym.

Praca ma typowy dla rozpraw doktorskich układ i strukturę, składa się z dwóch głównych części: teoretycznej i empirycznej, uzupełnionych o bibliografię i streszczenia, liczy 62 strony, zawiera 20 tabel i 1 rysunek.

W części teoretycznej Autorka dokonała przeglądu historycznych i aktualnych koncepcji i poglądów na przyczyny, kryteria diagnostyczne i obraz kliniczny depresji, ze szczególnym zwróceniem uwagi na rolę sirtuin w tych procesach metabolicznych i neurobiochemicznych, które mogą mieć związek z patogenezą i symptomatologią zaburzeń depresyjnych.

W części empirycznej przedstawiono cele pracy i metodologię badań z opisem procedur badawczych, kryteriów doboru grupy badanej i porównawczej oraz uzyskane wyniki wraz z ich omówieniem i wnioskami końcowymi.

Bibliografię liczącą 111 pozycji przedstawiono w kolejności alfabetycznej, streszczenie pracy- w wersji polsko – i anglojęzycznej.

Część teoretyczna rozprawy, poświęcona różnym aspektom zaburzeń depresyjnych, została przedstawiona w sposób umożliwiający poznanie złożoności analizowanych

zagadnień i umiejętnie ukierunkowano na problematykę stanowiącą główny cel pracy, czyli znaczenie białek SIR w etiologii, patogenezie i klinice depresji.

W części empirycznej sformułowano cele, ujmując je w dwóch punktach określających zakres badań obejmujących ocenę ekspresji w genach dla poszczególnych sirtuin oraz ocenę zależności między ekspresją na poziomie mRNA dla wybranych genów, a zmiennymi klinicznymi w przebiegu zaburzeń depresyjnych nawracających.

Nasilenie tych zaburzeń oceniano Skalą Depresji Hamiltona (HDRs), procedury dotyczące ekspresji wybranych genów na poziomie mRNA zostały przeprowadzone w pracowni biochemicznej według standardowych metod opracowanych przez producenta. Badaniom poddano łącznie 198 osób, grupę badaną stanowiło 99 chorych z rozpoznaniem epizodu depresyjnego lub zaburzeń depresyjnych nawracających. Kryteria doboru nie budzą zastrzeżeń, poza zbyt dużymi różnicami wieku w poszczególnych przedziałach wiekowych wśród obu porównywanych grup.

Wyniki przedstawiono w formie opisowej uzupełnionej o część graficzną (tabele), w których przedstawiono dane liczbowe oparte min. o analizę statystyczną, ale w części dotyczącej metodyki badań nie dokonano opisu stosowanych technik obliczeniowych. Stwierdzono m.in., że ekspresja SIR1 oraz SIR 6 na poziomie mRNA była wyższa w grupie chorych z depresją, ale niższa w odniesieniu do SIR 2, SIR 3, SIR 4 i SIR 5, co uznano za czynnik istotnie różnicujący chorych z depresją od osób zdrowych. Ponadto wykazano, że zachodziły istotne statystycznie korelacje między ekspresją na poziomie mRNA dla SIR1 i SIR5 a obrazem klinicznym i przebiegiem zaburzeń depresyjnych nawracających.

Uzyskane wyniki poddano omówieniu, odnosząc je do danych literaturowych z porównywalnych badań klinicznych i eksperymentalnych: ta część rozprawy dowodzi bardzo dobrej znajomości analizowanej problematyki i umiejętności.

Wnioski stanowią trafną syntezę uzyskanych wyników i zawierają odpowiedź na pytania postawione w celach pracy: wydaje się, że można było bardziej rozbudować wniosek nr 3, zamieszczając w nim najbardziej charakterystyczne zmienne kliniczne w przebiegu zaburzeń depresyjnych nawracających, adekwatnie do postawionego celu pracy nr 2.

Streszczenia polsko- i anglojęzyczne nie budzą zastrzeżeń, piśmiennictwo zostało starannie dobrane i właściwie cytowane, nie podano jednak numerów stron poszczególnych przywoływanych prac.

Podsumowując: recenzowana praca stanowi wartościowe opracowanie naukowe, będące samodzielnym rozwiązaniem postawionych celów i założeń badawczych.

Autorka rozprawy dowiodła, że posiada duży zasób wiedzy z zakresu problematyki będącej przedmiotem badań oraz potrafi postawić i zrealizować określony program badawczy posługując się właściwie dobranymi metodami.

W oparciu o te przesłanki stwierdzam, że praca doktorska lek. Edyty Staroń p.t.: „Znaczenie suirtuin w etiologii i przebiegu zaburzeń depresyjnych nawracających” spełnia ustawowe wymogi stawiane rozprawom na stopień doktora i składam Wysokiej Radzie Wydziału Wojskowo-Lekarskiego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi wniosek o dopuszczenie Autorki tej rozprawy do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Prof. dr hab. n. med.
JÓZEF KOCUR
specjalista psychiatra
065791

Zapoznane są z
recenzją
S. M. 2019

prof. dr hab. n. med. Mariena Broncel
specjalista chorób wewnętrznych
i farmakologii klinicznej
5767452

